

NARODNI LIST

Glasilno narodne demokracije za mariborsko oblast.

Telefon št. 276 - Ček. račun št. 12853
O Cene inseratov po dogovoru. O
Rokopisi se ne vračajo. - Reklama-
macije (nezaprite) so poštine proste.

IZHAJA VSAK PETEK

Uredništvo in upravništvo „Narodnega lista“ je v Mariboru,
Jurčičeva ulica št. 4

Naročnina: Mesečno D. 1-25, četrtletno
Din. 3.75, polletno Din. 7-50, celoletno
Din. 15, izven SHS 20 Din. Naročnina
se plačuje naprej.

Štev. 5

V Mariboru, v petek 16. junija 1922.

Leto I.

Zakaj ne maramo republike in republikancev?

Na shodu g. Novačana, predsednika slov. republikanske stranke, v Središču dne 28. maja je spregovoril tudi g. Tone Gosak iz Ptujja med drugim sledeče:

V Genovu je poslal tudi Stjepan Radić, vodja Hrvatskega bloka, nekakšne spomenice. V njih je trdil, da so Hrvati narod zase in da zahtevajo svojo »seljaško republiko«. Radić sam bi seveda rad bil predsednik. Toda v Genovu niti Angleži niti drugi niso imeli ušes in zmisla za hrvatske republikance in se sploh s to zadevo niso hoteli pečati. Zelja Radića, da bi se prišla mednarodno njegova »seljaška republika«, je bila torej za vedno odbita. V »Obzoru« izjavlja Radić, da bo treba najti sedaj drugo pot. Mi mislimo, da bo ta pot počasno umiranje Radićevstva.

V Sloveniji se je pojavil kot pomočnik Radića g. dr. Novačan. Ta gospod je bil prvotno demokrat, potem tajnik bivšega poslanika v Pragi, g. Hribarja, ki pripada radikalni stranki, zatem tajnik ministra Sam. kmetijske stranke g. Puelja, potem srbski zemljoradnik, sedaj pa je naenkrat postal slovenski republikanec. Zgodilo se je to na čudne načine, menda na shodu v Pristavi, kar pa je sicer vseeno. G. Novačan menja torej, kakor vidite, stranke s kinematografično naglico. G. Novačan je hotel postati propagator Sam. kmetijske stranke. Ta ga je odklonila. Hotel je postati konzul v Ameriki, Pašić ga je odklonil. Podal se je na polje politike. Žal vrši tukaj razdiralno delo. Mi imamo v naši državi parlamentarno monarhijo, kakor jo ima največja država na zemlji, to je Anglija. Demokratizem v tej državi je gotovo tolik, če ne večji nego v republiki Ameriki, ali v republiki Franciji. Naš kralj je sin naroda, je junak, je sotrpni svojih vojakov. Nihče ne more drditi, da bi bil storil karkoli nepravilnega, da bi storil katerokoli nedemokratsko dejanje. Zakone ustvarja parlament, to je narod. Kralj je samo reprezentant troedinega ujedinjenega naroda, kakor je to angleški kralj in italijanski kralj.

Po mnenju državnikov teoretikov, je parlamentarna monarhija poleg republike najbolj demokratična forma vladanja.

Ravno v Rusiji vidimo, da oblika države ni nikaka garancija za dobrobit državljanov, temveč ravno nasprotno. Nikjer na zemlji ne vlada večji nered in nikjer še ni bilo take lakote, kakor je ravno v Rusiji, kjer imajo republiko. Milijoni umirajo gladu kljub temu, da pojedjo stariši svoje otroke, ali

Vojaškim novincem.

(Vojaško pismo, piše Dolinšek Stanko, sedaj pri brzojavnem oddelku v Kragujevcu.)

Mlada otročja leta so potekla, nastopila so leta moške dobe, leta dela in izobrazbe. Mladostna leta, kojih se rad vsakdo spominja, smo zamenjali z leti, koja moramo uporabiti za delo v korist naroda. Sleherni, ki je bil v mladosti dušno in telesno dobro vzgojen, rad postane dober državljan, vedno pripravljen učiniti le ono, kar je domovini v korist. Oseba pa, koja pušča za seboj črno preteklost mladosti, je navadno tudi v bodoče sramota naroda

pa otroci svoje stariše. Vsi skupaj pa slavnato streho nad svojimi glavami. Boljševiška republikanska vlada je varala ljudstvo z obljubami ravnokako, kakor delajo naši republikanci. Napovedala je boj kapitalu. Prvo pa je bilo, da je ukradla vse banke ter se je polastila kapitala, kolikor se ga je sploh mogla. Ko jim je zmanjkalo kapitala doma, so ga jeli beračiti pri zapadnih velesilah. V kolikor je drugače nastopila sovražna proti kapitalu, je oškodovala proletarijat, ker mu je odvzela delo. Oškodovala je s tem tudi vse druge sloje, ker je zmanjšala produkcijo.

Delala je preje propagando proti militarizmu, sedaj pa je ni bolj militaristične države nego je republikanska Rusija in to vsredi največje bede.

Boljševiki so nastopili proti takozvanim buržujem iz moralnega stališča. Čita pa se po časopisih, da v Rusiji ni bila razkošnost nikdar tako velika, nego je sedaj razkošnost boljševičkih komisarjev. Zvestno torej lahko trdimo, da sta Radić in Novačan tudi nevarna ljudska sleparja, ki varata ljudstvo namenoma, samo da bi dosegla svoje politične cilje. Tudi je Novačan izrečno trdil napram nekemu gospodu, da je njegov edini cilj, s to politiko doseči poslansko mesto in bi si potem že naprej pomagal.

Zločinsko je snovanje republikanskih strank v naši državi. Zgodovina zadnjih 4 let po vojni kaže, da je naše razumništvo in glede na ljudstvo samo politično še preveč nezrelo. Mi ne bi našli v državi vsled takega strašnega hujskanja drugega primerne kandidata za predsedniško mesto v republiki, nego ravno našega kralja Aleksandra I. Ravno naša vzvišena in narodna dinastija je, ki razdiralno delo več ali manje popolnoma absorbira. Če te ne bi imeli, bi razdiralci imeli prevelik upliv in ogrožali bi obstoj države. Razširjenje republikanskih idej pri nas v tej dobi je zaslepljevanje množic. Zastopajmo stališče, da mora biti enaka pravica za znošno življenje zajamčena vsem. Vsi moramo posvetiti vse svoje moči delu za našo domovino, ujedinjeno Jugoslavijo. Kdor skrni to našo domovino z razdiralnim delom, je sovražnik nas vseh, naroda in njegovega kralja! Mislim, da govorim iz srca vseh, ako kličem takim razdiralcem: roke proč od politike, roke proč od naše domovine! Vladi kličemo: Republikansko gibanje ima isto protidržavno tendenco kot svoječasno komunistično gibanje. Kakor se je v interesu domovine zatrla to, tako se mora zatreti republikanizem.

in v škodo tisočerih. Te vrstice naj bodo vsem vojaškim novincem vedno svete in trdno upam, da jih je malo, ki me ne bodo razumeli in se ravnali po njih.

Ravno vam letos potrjenim vojaškim novincem, katere je doletela čast, da služite kralja in otačbino, ravno vam, na katere stavi domovna največ nade, naj te moje vrstice bodo v spodbudo, a ob enem nešetitim tudi v svarilo. Z gotovostjo lahko trdim, da je prišel zopet čas, ki je za naše notranje neprijatelje najugodnejši, da vas kot najmlajše člane naše vojske pomehkužijo in tako škodujejo ugledu naše države. Kakor prošlo leto, bo-

do tudi letos uporabljali najostudnejša sredstva, da vas polovijo v svoje mreže sovražstva proti državi. Verujem, da je dosti vas mladeničev, pri kojih ta sovražna gonja ne bo našlo odmeva, a dosti vas je, ki radi verujete lepim besedam državomrznih propalic. Batine, slaba hrana, veliko trpljenje pri vežbanju in potem nadalje — zakaj boste služili Srbe, uprite se in še več takih neslanosti vam bodo govorili ti nesramneži v svesti si, da jih boste vi slušali. Od prevrata sem že traja ta hujskajoča nevilhta, a brezuspešno, ker je še vedno večina na tisti strani, katera ljubi svojo domovino in jo ščiti pred sovražno zlobo. Kakor sem že prej omenil, stavi na Vas novince ta druhal največ nade, da vas zastrupi. Zakajpa ravno na vas? Tu je lahek odgovor! Vi najmlajši člani naše armade ste še v marsičem nezkušeni, še ne slutite, kako se život človeka obrača na hudo in dobro. Ravno tu so vzroki, da njihova gonja pri vas uspe in rodi mnogokrat obilen sad. Pa hvala Bogu, dosedaj je sovražnik samo sejal, uspehe njegovega sejanja pa smo vselej poželi mi sami, koji nismo šli na lim teh ostudnežev in koji želimo našemu narodu procvit in napredek.

Dragi rojaki novinci, ako do dobra pomislite, pridete do zaključka, da so moje besede resnične, in držali se boste naukov, ki koristijo vam in bodo koristili tudi vašim potomcem.

Vprašanje je, zakaj naši notranji sovražniki ne mirujejo, zakaj oni, kateri bi spadali že davno na vislice, ne ustavijo svoje brezuspešne protidržavne akcije. V glavnem jih bode v oči dobra organizacija naše armade, brez katere bi mi po njihovem mnenju lahko bili, da bi se potem čim prej uresničila gospodstvaljnost raznih lačnih sosedov. Zato pa je tudi ona izpostavljena vednim gonjam in lažem, samo da se zane se med njo nered in razdor. Pa dosedaj so bili zaman vsi neprijateljski napori, ker je vsak član naše vojske znal storiti svojo dolžnost, in hrabro odbil vse napade, a le malo jih je, ki so nesramnežem šli na led in za plačilo jih zadene prokletstvo lastnega naroda.

Za časa našega suđenjstva pod Avstrijo, so bili naši sedajni notranji sovražniki največji avstrijski patrijotje, bili tiho, se ponizno klanjali hlapčevskemu biču in niso besede črhnili proti militarizmu. Sedaj pa, ko smo si pridobili s toliko krvavo priborjeno svobodno državo, sedaj, ko smo se otresli krutih tiranov, sedaj naenkrat so postali hudi protivniki naše jugoslovenske vojske.

Vse njihove ostudne laži o naši vojski nam dajo povoda, da se vprašamo, kaj je pravzaprav tako strašnega služiti v naši vojski, da neprijatelji tako hrumijo in se jim usta polnijo z novicami vojnih grozot. Na to vam odgovarjam na kratko in jasno: Vse te grozotne laži so vredne največje graje, ker resnico vemo je mi, ki okušamo te namišljene grozote. Tisoči in tisoči lahko prihrde, da vlada v naši vojski le red in medsebojna ljubav, bajke o kakem trpljenju so neresnične. Mislim, da je dovolj jasno povedano javnosti, kaj je resnično in kaj lažljivo. Pomislite vi novinci, ali je še kaj lepšega na svetu, kot prijeti čast redova-vojaka, ki naj služi kralju lastnega rodu in lastne krvi. In to čast ste prejeli vi letošnji novinci, katere ne smete nikdar omadeževati. Služili boste kralju, ki

čuti z vami, ali bolje rečeno, služil bo brat bratu. Ni li to lepo, ni li to častno? Novinec, ki se bo zavedal te časti, bo gotovo ostal mož na pravem mestu. Slovenski judeži v klerikalni obleki naj lajajo kakor jim ljubo, a mi kot ljudstvo poštene družbe bomo govorili in obsojali njihovo judežvo delo. Verujte mi, če ne sedaj, pa za par let boste videli, kako dobro ste delali, da niste ubogali zastrupljevalcev naroda. Ako se sleherni ravna po teh naukih, se mu ni bati onih namišljenih vojaških grozot, katere vam natvezajo ti človeški izmečki.

Naše Judeže Iškarijote pa bo doletelo zasluženo plačilo, katero že tudi sami slutijo.

Organizacija naše države.

Kaj so veliki župani?

Iz zakona o občinski upravi podajamo našim bralcem sledeče važnejše podatke:

Obči upravi v oblasti načeluje veliki župan. Njemu so podrejeni vsi uradi in vsi organi občne uprave v oblasti; v mejah svoje pristojnosti jim daje naloge in navodila ter sprejema njih poročila. (Čl. 6.)

Veliki župan je politični predstavnik vlade; predstavlja jo tudi proti oblastni samoupravi. (Čl. 7.)

Za opravljanje poslov se dodeljuje velikemu županu potrebno število pravnih in strokovnih referentov in pomožnega osebja. Ako je treba, sme opravljanje izvestnih poslov svoje pristojnosti poveriti tudi osebjem, ki je pri sreskem državnem upravnem oblastvu na sedežu oblasti. (Čl. 8.)

Veliki župan nadzira vsa oblastva občne uprave, ki so po veljavnih predpisih izvzeti iz pristojnosti sreskih upravnih oblastev ter niso pridržani za pristojnost ministrov. (Čl. 10.)

Veliki župan mora o vseh važnih stvareh lokalnega značaja, kamor spadajo tudi policijske naredbe, razen onih za vzdržavanje javnega miru, zaslislati občinski odbor ali zahtevati njegovo mnenje. (Čl. 12.)

Veliki župan se postavlja s kraljevim ukazom na predlog ministra za notranje posle in po pristanku ministrskega sveta. Za velikega župana smejo biti postavljeni samo pravniki s predpišanimi izpiti, ki so prebili najmanj 15 let v državni službi. (Čl. 13.)

Velikega župana nadomešča, ako je zadržan, po činu najstarejši pravni referent občne uprave. (Čl. 14.)

Kaj so okrožni načelniki ali podžupani?

Okrožni načelniki (v županijah podžupani), kjer obstoje organi velikega župana v županiji. V njegovem imenu nadzirajo sresko upravo. Njih dolžnost je, da prepotujejo, kadarkoli to zahteva potreba, najmanj pa dvakrat na leto sreže ter pregledujejo poslovanje sreskih upravnih oblastev vobče in posameznih uradnikov posebe ter pošiljajo o tem velikemu županu svoja poročila in svoje predloge. Okrožni načelnik ima pravico, kaznovati uradnike sreske uprave zaradi nerednosti, uvesti zoper nje disciplinarno preiskavo ter jih začasno suspendirati od službe. O tem mora takoj poročati oblastnemu velikemu županu.

Okrožni načelnik odloča kot zastopnik velikega župana v pritožbah zoper

Glej začetek v štey. I.

pravne akte sreske uprave v policijsko-kazenskih stvareh.

Okrožnemu načelniku sme oblastni veliki župan z odobritvijo ministra za notranje posle poveriti samostavno opravljajanje tudi drugih poslov iz pristojnosti oblastnega velikega župana razen onih, ki zahtevajo po svoji naravi enotno izvrševanje pri oblastni upravi ali ki zahtevajo zbog svoje važnosti, da jih odpravlja neposredno oblastno upravno oblastvo. Tak prenos poslov se mora objaviti v »Službenih Novinah«, odnosno v »Uradnem listu«²ne oblasti, ako izhaja tak list. (Člen 15.)

Domače vesti.

Razdelitev veleposestev. Brezvestni hujskači so na podlagi nepopolnih časniških poročil zlasti po Pohorju raztrosili vest, da pridejo pod agrarno reformo tudi vsa gozdna posestva, ki merijo nad 50 ha ali sto oralov ali johov. Seveda je to neresnično, zakaj v zakonskem načrtu o razdelitvi veleposestev je govor samo o obdelani zemlji (njivah, poljih, travnikih itd.). Glede gozdnih posestev se bo še posebej razpravljalo. To našim Pohorcem, ki so so jih hujskači razburili, na znanje.

Maturanti letnika 1897, ki so maturirali na celjski gimnaziji, ali so sicer saj del višje gimnazije dovršili v Celju, maturo pa leta 1897 napravili na katehikoli drugi gimnaziji, se prosijo, da takoj po tej objavi naznanijo svoj natančni naslov podpisane. Obrtno-zadružni nadzornik Nace Založnik, Celje, Prešernova ulica 3.

V Loperčelah pri Ormožu praznovala sta tukaj na binkoštno nedeljo na tihem brata-dvojčka Anton in Janez Puklavc svojo 40 letnico. Redko jo doživita dvojčka. Prvi je tukajšnji posestnik in načelnik gasilnega društva, drugi mizarški mojster v Mariboru. Še na mnoga leta.

Trojanski atentat pred ljubljansko poroto. Kakor smo svoj čas poročali, je začetkom sept. 1921 rudar Fran Brogar iz Trbovelj v družbi z bratom Alojzom ukradel v skladišču rudnika 50 kg dinamita in ga 3. septembra položil na trojanskem hribu v cesto, da izvrši tako atentat na prvi avtomobil, ki bi vozil čez. Orožniki pa so opazili prekopavine na cesti in nesrečo preprečili. Alojz Brogar je ušel, Franc pa je bil aretiran in v sredo 7. t. m. pred ljubljansko poroto obsojen na 4 leta težke ječe.

Uboj v Kostivnici. Na binkoštni pondeljek so se radi razbite kupice v Ogrizkovi gostilni v Kostivnici sporekli vinjeni fantje in se začeli pretepati. Gostilničar jih je spravil na cesto, kjer se je boj nadaljeval. Pri tem je Šketov iz Zagaja Ivana Oseka, ki je le slučajno prišel zraven, z nožem zaklal, Šokličevega pa težko ranil. Po končanem boju se je streznil in je hotel popihati čez mejo, a orožniki iz Rogaske Slatine so ga še isti dan spravili na varno.

Sokolski okrožni zlet v Šmarju pri Jelšah dne 25. junija t. l. Vsa so-

kolska društva, združena v Celjskem sokolskem okrožju, prirede v nedeljo dne 25. junija celodnevni okrožni zlet v Šmarju pri Jelšah. Obisk tega zleta je za vsa društva celjskega okrožja obvezen, ker je predpriprava za župni zlet v Celju. Ob jednem pa je prva sokolska prireditev v prijaznem in naprednem trgu Šmarje, kjer se mlado sokolsko društvo lepo razvija. Zveza z vlaki na vse strani je jako ugodna in bode zvečer vozil proti Celju tudi posebni vlak. Natančnejši vsopred se še objavi.

Na Humu je umrl Andrej Prapotnik, bivši župan, v 84 letu svoje starosti. N. v m. p.!

Za kratek čas. Imel sem priložnost prehoditi različne kraje Slovenije in slov. pokr. ter našel, kako navadni žepni nožič različno imenujejo n. pr.: 1. bališ, 2. sklepec, 3. mihec, 4. bindek, 5. sklukač, 6. klepač, 7. gregorec, 8. žabjeder, 9. kastura, 10. bibček, 11. binžek, 12. lovrek, 13. pipec, 14. krpel, 15. gigač, 16. klūkec, 17. cesarček, 18. teček, 19. ketiš, 20. foček, 21. krošljek in 22. zaklepač. Kje je stari plemenitaš, ki bi imel toliko imen? Cekarov Peter.

Poletno oproščanje uživajo mnogi naši otroci, ki obiskujejo 7. in 8. leto osnovno šolo in so v zadovoljivem napredku. To oproščanje ni koristno za učence same, ker mnogo pouka zamudijo, pač pa za stariše in njih namestnike, katerim pomagajo pri lahkem delu, na paši itd. Letos se poskušajo nove počitnice, kakor jih imajo že dolgo po drugih pokrajinah in po mestih itd. Pouk bode se sklenil koncem junija in novo šolsko leto bode se začelo 16. septembra t. l. Šolske oblasti naj potrebuje ukrenjejo pravočasno, da letos ostanejo ti oproščenci, kakor pri prejšnjem pouku, do vseh Svetnikov pri delu doma, ker si nismo pogledali za drugimi pastirji in je za živino letos jako hudo. Pomisleka vredno.

Za zgradbo porodnišnice v Mariboru se je minoli pondeljek ustanovilo v Mariboru društvo pod častnim predsedstvom okr. glavarja dr. Lajšiča in pod predsedstvom župana Grčarja. Društvo ima nalogo storiti vse korake v materijelnem in v drugih pogledih, da se prepotrebni zavod čim prej ustanovi.

Pozor na dimnike! Več let ni bil ometen dimnik na hiši kolarja in posestnika Potrča na Jareninskem vrhu. V nedeljo večer so se vnele saje in hiša je zgorela.

Zvišajte zavarovalnino! Vsote, za katere so bila poslopja pred in med vojno zavarovana, so za sedanje razmere tako malenkostne, da pogorelec niti gradbenih delavcev ne more z njo plačati, kaj še le gradivo in vožnje. Zato posestniki, zvišajte zavarovalno svoto. Pišite le dopisnico na kako zavarovalnico in vse vam se uredi.

Dobra letina se nam obeta letos. Današnji dež je kakor pognojil polje in travnike. Senena košnja je obilna, žitno polje nudi upanosno sliko, jablane, hruške, češplje se kažejo dobro, mestoma prav dobro, astavek v vinogradu izborn, da le trta srečno — toči uide.

zdravnik in z mojim zdravilom vas vse ozdravim v 3 dneh. Za to zdravilo potrebujem pa človeško kri in srce; to bom pa vzel od tega, kateri je od vas najbolj bolan. V dveh dneh pridem vprašat, kateri je najbolj bolan, ta bo potem moral romati v drugo deželo. In odide.

Strah obleti vse bolnike; vsak si misli: »Moj Bog, če drugi vsi rečejo, da so že precej zdravi, jaz pa, da sem bolan, je po meni. Hromi so poskušali hoditi; oni, ki so še pred kratkim stekali in jecljali, so začeli zvižgati, samo da jih ne bi kateri drugi smatral za čisto bolne. Marsikateri, ki je bil samo malo bolan, si je mislil: morebiti je moj sosed še manj bolan, tretji spet manj in nazadnje bom jaz zaznamovan kot »najbolj bolan«. Boljše je, če rečeš, da si že zdrav. —

Ko dva dneva minefa, gre dijak s prelatom k bolnikom. Od daleč so že bolniki veseli vpili: »Nebo se nas je usmililo, vsi do zadnjega smo zdravi.« Dijak pravi, da ga hočejo goljufati, ati zagotavljajo, da so čvrsti in zdravi, kakor riba v vodi. »Če je taka, pojdite vsi v miru domov in spomnite se name kot na največjega dobrotnika, kateri

V Nazarih pri Mozirju so imeli v nedeljo 11. t. m. »katoliški«³ shod. Bil je res zelo katoliški. Ljudje so se na katoliški podlagi pridružili in grozili drug drugemu z odprtimi noži. Dr. Hohnjec je na tem shodu prav povedal, ko je rekel: »Katoliški je treba misliti, klerikalno pa delati.« Klerikalno se pa dela s pijanostjo in z nožem; če treba pa tudi s hudičem. Zato pa le priredite še take shode, da bo postalo ljudstvo še bolj divje.

Na »katoliškem«³ shodu v Nazarih se je dr. Hohnjec norca delal iz ministrov Pribičevića, Žerjava, Puclja, Ureka in poslanca Drofenika. Kadar je imenoval katero to ime, je vselej pristavil: »Bog mu grehe odpusti.« Zasukaval je vedno tako, kakor da so to sami revčki Andrejčki, on, Hohnjec je pa najbolj bistra glava v celi državi. Ljudem priporočajo ponižnost in skromnost, sami pa se povzdigujejo kakor prazno klasje na njivi.

Mednarodni invalidski kongres se vrši v prvi polovici meseca septembra v Ljubljani, v Zagrebu in Beogradu, in sicer v Ljubljani 8 dni, v Zagrebu 3 dni, ostale dneve pa v Beogradu.

m Sprejemni izpiti na državni realki v Mariboru se vrše za I. razred v soboto dne 1. julija 1922. Pismeni izpit prične ob 9.30, ustni izpit pa ob 14. uri. Učenci naj se prijavijo v spremstvu starišev ali njih namestnikov v pisarni zavoda v četrtek 29. ali v petek 30. junija od 9. do 12. ure. S seboj je treba prinesiti krstni list in obiskovalno izpričevalo za vstop v srednje šole. Podrobna pojasnila o pogojih sprejema in izpita daje naznanilo na objavnih deski zavoda pri glavnem vходу.

m Konec »roparja«⁴ Kampla. V naši zadnji številki smo poročali, da je zloglasni »ropar«⁴ Kampl izvršil samomor. O tem nam pripoveduje očividec sledeče: Že dalje časa zahajam v hočko okolico na lov. Pred nekaj dnevi me je nagovoril na cesti nepoznan mož, ki se mi je takoj izdal za Kampla. Začuden sem ga pogledal, misleč, da brije norca. Ko je on to zapazil, mi je čisto resno izjavil: »Da, jaz sem roparski glavvar Kampl, povem pa vam, da ubogim ne storim ničesar žalega. Živim čisto dobro ter vem, da me zasledujejo. Če me najdemo, bo stalo to par ljudi, toda živega me ne dobe v roke.« Kampl se je na to od mene poslovil ter odšel proti Rogozi. Kakor sem zvedel pozneje v neki gostilni, so tamošnji kmetje dobro vedeli, kje stanuje, oziroma, kje se skriva. Ni pa si ga upal nikdo ovaditi, ker so se ga vsi bali in je imel Kampl po vsej okolici svoje pomočnike in pristaše, ki bi se bili maščevali. V Mariboru sem pozneje takoj prijavił ta dogodek pristojni oblasti. V sredo, dne 7. t. m. sem se zgodaj zjutraj podal z dvema orožnikoma v Rogozo, kjer smo se skrili v neko žito, kamor je Kampl prihajal vsako jutro k delavkam posestnika Friedla, s katerimi se je vedno dobro zabaval. Krog 7. ure zjutraj smo opazili Kampla, ko je prihajal. Ko je bil še kake štiri metre od nas oddaljen, smo nenadoma skočili po koncu, namerili puške ter zaklicali: »Roke gor!« Kampl je bil do skrajnosti presenečen ter se je silno prestrašil. Naglo je segel

v hlačni žep in potegnil samokres. Še predno smo ga mogli zgrabiti, je nastavil samokres na čelo, sprožil in se pred nami zgrudil na tla. Bil je takoj mrtev. Delavke, ki so ves ta prizor opazovale, so prihitele na lice mesta ter začele plakati. Videlo se je, da so bile njegove »zaupnice«. Zelo značilen je bil vzkliz neke mlade deklince, ki je ob pogledu na mrtvega zaplakala in vskliknila: »Sedaj pa se tudi jaz obešim!« To je bil tragičen konec Kamplovega »romantičnega«⁵ življenja, ki spominja na znano Rossa Šndor.

Velik obrtni shod ob priliki razstave. Ob priliki Pokr. obrtne razstave v Mariboru se bo vršil tudi velik obrtni shod, katerega se udeležijo obrtniki iz cele države in je zato posebne važnosti. Zato opozarjamo že danes vsa obrtna društva na ta shod ter jih pozivamo, da se zato že danes pripravljajo. Razpravljalo se bo o vseh aktualnih vprašanjih obrtništva, o njega zaščiti itd., kakor tudi o ustanovitvi Zveze obrtnih združenj odnosno ustanovitvi enotne organizacije. Obrtna društva naj že sedaj zbirajo tozadavni materijal in predloge, da bo zborovanje tem temeljitejše in uspešnejše. O podrobnostih bomo še pravočasno poročali.

Na drž. realni gimnaziji v Celju se vrše sprejemni izpiti za I. razred dne 30. junija t. l. ob 9. uri dopoldne. Učenci naj se prijavijo v spremstvu starišev ali njih namestnikov istega dne med 8. in 9. uro dopoldne na zavodu in prinesejo s seboj rojstni list in obiskovalno izpričevalo, ki mora imeti opombo, da je izdano v svrhu vstopa v srednjo šolo. Ravnateljstvo.

Vol za dva milijona. V »Neue Freie Presse«⁶ se perejo dunajski mesarji zaradi visokih cen mesa in pravijo, da je krivo to, ker en vol stane sedaj že 2 milijona avstr. kron.

m Peš iz Ljubljane v Maribor je prišel 12. t. m. nedoletni E. K., ki je bil prejšnji teden oddan v tamošnji salezijanski zavod na Rakovniku. Pobegnil je od tam ob 7. uri zjutraj ter bil naslednjega popoldne ob 16. uri že tu, kjer ga je takoj prevzela zaščita dece v svoje roke. Da ne bo zopet skušal vnovič delati take dolge poti, se ga bo oddalo sedaj v prisilno delavnico, kjer bo pod strožjim nadzorstvom.

m Smrten skok iz vlaka. Avstrijske oblasti so izročile našim oblastim nekega Sejima Arnautovića. Ko ga je dne 13. t. m. z dopoldanskim vlakom transportiral naš varnostni organ z vlakom iz Spilja v Maribor, je Selim pred lajtersberskim predorom zaprosil, da sme na stranišče, kar mu je spremljevalec dovolil. Ko je prišel vlak v Maribor, pa Selima ni bilo nikjer. Sli so ga z lokomotivo iskat in ga našli v predoru na tračnicah le še malo živega. Očividno je skočil iz vlaka skozi straniščno okno. Med prevozom v Maribor je že umrl.

m Izgubila se je v nedeljo popoldne na potu od Velike kavarne do Rosmanitovega posestva v Radvanju srebrna doza za tobak. Pošten najditelj se naproša, da jo odda proti nagradi v upravi našega lista.

— Proslava kraljeve poroke pri Sv. Lenartu. Patrijotična dolžnost vseh javnih oblasti, posebno župansteve, je bila, povabiti vsa kulturna društva in korporacije v proslavo tega za nas politično tako važnega dne. Te svoje dolžnosti so se merodajni faktorji tudi povsod zavedali, razžaljivo brezbrizno pa se je pri nas pokazalo naše županstvo. Vsi smo pričakovali, da bode isto, katero je v Avstriji pozivalo k razsvetljavi hiš radi vsake malenkostne zmage, katero je zahtevalo skoraj permanentno izobešanje zastav, porabilo priliko, in povabilo svoje tržane, naj na eden ali drugi način pokaže svoje razumevanje za veliki dogodek. Toda čakali smo zaman. Edino, kar se je zgodilo, je bilo, da je nosil občinski sluga na predvečer poroke in to tudi samo občinskim odbornikom od županovega namestnika podpisano povabilo k maši na drugi dan ob 8. uri. To je bilo vse. Te maše se seve ni udeležil niti župan Karl Auhl, še manje njegov »fajerber«, ne društva in tudi ne šolska mladina, Ne eno društvo in tudi šola niso vedeli za to mašo. Sicer se oznanjuje raz lece vse, kar spada in kar tudi ne spada v cerkev, ta maša pa očividno ni bila vredna oznanitve. Edino trgovci so imeli toliko čuta do-

Kako se bolniki najhitreje ozdravijo?

Bil je nekoč prebrisan dijak, vse je imel, veselje do življenja, zdravje, zadovoljnost, samo denarja mu je manjkalo. Prišlo so počitnice in naš študent se je podal na rajžo, spet je vse imel, samo denarja ne.

Neki večer potrka na samostanska vrata in prosí za prenočišče. Ko se s prelatom pogovarja, zve, da je v samostanu nad 30 siromašnih bolnikov, ki povzročujejo samostanu mnogo izdatkov zdravnika, zdravila itd. »Razun Boga sem jaz najboljši zdravnik,«⁷ reče dijak, »in za dve peščici srebrnjakov ozdravim vam tekem 3 dni vseh 80 bolnikov in prosti boste vse nadloge.« Prelat mu je obljubil, če to stori, 100 bliščečih srebrnjakov. Dijak mu poda roko in pogodba je bila sklenjena. Vesel se je vlegel na noč dijak v posteljo, spati vendar ni mogel; vedno so mu pred očmi bliskotali srebrnjaki.

Drugo jutro se poda spet k prelatu in mu reče, naj ga pelje k bolnikom. V treh dneh bodo vsi rekli, da so čvrsti in zdravi. Ko prelat odide, reče dijak bolnikom: »Jaz sem najimenituejši

stojnosti, da so se sami med seboj dogovorili, da bodo v znak praznika zaprli svoje trgovine. Ta gola dejstva si je treba zapomniti. Posebno opozarjamo na to različna oblastva, da bodo pač pravočasno poslala pomoči patrijotom Aublovega kova, če bi se zgodilo, da bi kak slovenski fašist hotel rešiti sam čast naše države in dinastije.

— **Ptovanje v Framu.** Na dan kraljeve poroke je tudi framska šolska mladina užila par veselih uric. Bilo je petja, rajanja in gostitve. Kljub počitnicam se je zbralo nad 100 otrok, ki jih je pogostil g. Ilja Predovič, veleposestnik iz Ljubljane, za kar mu šolsko vodstvo v imenu mladine tem potom izreka najlepšo zahvalo.

— **Tatvina.** Pri posestniku Avgustu Lešniku v Sv. Lovrencu n. M., je v noči na 7. junija vdrl dosedaj neznan tat v hišo, vlomil v pisalno mizo in pobral srebrno zapestno uro in črno usnjato denarnico z nekaj denarjem. Iz vesa pa je odpeljal novo dvokolo. Kolo ima znamko »Puch«, št. 153897, bolj ravne držaje, na zadnjem kolesu blatobran, medtem ko je na sprednjem kolesu odstranjen. Kolo je plavkasto pleskano. Obkradeni trpi 12.070 K škode.

Ptujske novice.

Državna realna gimnazija v Ptuj. Prijave za sprejemni izpit v I. razred dne 29. junija od 9. do 11. ure. Zadoštuje tudi, ako ravnateljstvo do tega dne po pošti dobi rojstni list in šolsko izprijevalo, ki mora imeti opombo, da je izdano v svrhu vstopa v srednjo šolo. Sprejemni izpit dne 30. junija pisмено od 8. do 10. ure, ustno pa popoldne po potrebi. Za začetek šolskega l. 1922-23. velja sledeči spored (ki se po morebitnih drugačnih odredbah izpremeni): Dne 11. septembra od 8. ure naprej sprejemni izpiti za II. do VIII. razred, ponavljalni in naknadni izpiti. Dne 12. septembra od 8. ure naprej sprejemni izpiti za I. razred; od 10. do 11. ure sprejem novih učencev iz drugih zavodov. Dne 13. septembra od 10. do 11. ure sprejem starih učencev. — **Ravnateljstvo.**

— **Toča v Halozah.** Od sv. Trojice v Halozah zlasti iz občine Podlehnik nam poročajo: Dne 3. junija popoldan ob drugi uri je prihrumela silna nevihta s točo — debelo, kakor orehi — od ptujskega polja semkaj v naše revne Haloze. Toča je padala saj v Dolenskem vrhu gotovo pol ure, po drugih vrhovih krajše. Nalivi pa taki, da je pri vsem tem, da so bile povsodi grabice narejene za odtok vode, voda je zemljo odnesla in z isto v višini travišča in vso setev poblatila ter več ali manj uničila. Lani nas je suša silno škodovala — no in letos pa že v drugi toča.

(Opozarjamo vse prizadete, da nujno vložijo prošnje za odpis davkov in sicer na način, kakor smo to opisali v »Nar. listu« št. 4 pod člankom »Davčne zadeve«. Op. ured.)

— **Za tiskovni sklad »Narodnega lista«** je g. Mavro Teichner v Ptuj položil znesek po 200 kron kot globo, ker je pri ptujskih volitvah v pridobninsko komisijo pomotoma nepravilno volil.

— **Po večletni odsotnosti** mudil se je g. grof Herberstein samo nekaj dni na svojem gradu v Ptuj. — Ob priliki zopetnega odhoda daroval je Dijaškemu domu v Ptuj 3000 K; za uboge mesta Ptuj 6000 K in za muzejsko društvo v Ptuj 2800 K. Razen teh darov dobile so občine: Vurberk 30.000 K, Zgornja Veličina 20.000 K in občina Ciglenci 5000 K kot prostovoljne prispevke za nabavo novih zvonov. Za vse te darove se mu izreka na tem mestu najlepša hvala.

— **V trgovino A. Schranke** na Glavnem trgu so vdrl od nedelje na pondeljek neznan tatovi in odnesli veliko manufakturnega blaga. Škodo cenijo nad 200 tisoč kron. O zlikovcih ni nobenega sledu.

— **Prireditve narodne godbe v Rogoznici** je bila po programu mnogovrstna, je privabila mnogo občinstva ter je dala priliko godbi kot taki, da je pokazala zelo velik napredek. Stopa na umetniško višino ter je pričakovati, da jo bomo slišali kmalu z velikim uspehom v mestu samem.

— **Proslava kraljeve poroke v Ptuj** je pokazala, da so se končno zavedli tudi naši nemški sodržavljeni. Vsi so se udeležili s primerno razsvetljavo oken itd.

predvečera in obhoda po mestu. G. župan pa je govoril tako, da je postala splošna želja, da bi ne govoril nikdar več. Ker nismo ludobni, molčimo in ne govorimo dalje o tem.

Prekmurske novice.

— **V Beltincih** se je 11. t. m. vršil lep shod obrtnikov, na katerem so govorili tudi obrtniki iz Maribora in v nemali domačine, naj se udeleže obrtne razstave v Mariboru. Domači obrtniki so iznesli mnogo pritožb glede obrtnih zakonov, ki so v Prekmurju takšni, da ne ščitijo res izučnega obrtnika.

— **Iz Dolnje Lendave.** Povodom pobiranja prispevkov za dečji dom v Mariboru, se je izjavil znani žid in multimilionar Šamo Eppinger: »Jaz ne dam nič. Če hoče država imeti bolnice, naj si jih sama gradi.« Oblastvom priporočamo ljudi kalibra »Schuft mein Name«, itd. pri eventuelnih »Gefälligkeiten«. — **Na dan kraljeve poroke** so bile okrašene z zastavami vse boljše hiše v Dolnji Lendavi, izjemo je delalo samo župnišče. Prečastiti g. Strauss, cerkveni predstojnik, tit. kanonik in veleposestnik na Madžarskem, seveda ne bo razobešal državne zastave, njegova adlatusa, eden znan kot pisatelj in urednik »Novin«, znamenit po svojih člankih o »uradniških škandalih« v Prekmurju, drugi znan kot mučenik, tudi ne bosta razobešila državnih zastav, zato je bolje, da je ni, ker Prekmurje ostane itak vzlic pisanju madžarskih listov, še vedno pri kraljevini SHS.

— **Železniško ravnateljstvo v Zagrebu** je nakupilo na prosti progi Dolnja Lendava—Redič polno popravila potrebnih vagonov, ki bodo polagoma demontirani po doljenlendavskih postopacih. Dosedaj so izginile samo deske vagonov in pločevina raz streh, sčasoma pa izgine še železno ogrodje in proga ostane zopet — prosta.

— **Beltinci.** Proslava kraljeve poroke se je vršila tudi pri nas na slovesen način. Zjutraj je priredila tukajšnja izborna godba g. Kociperja budnico. Trgovine so bile zaprte, praznovali pa so večinoma tudi obrtniki in poljedelci. Ob 8. uri se je vršila slavnostna sv. maša, katere so se vdeležili vsi državni uradniki, gospa grofica Marija Ziči ter številno občinstvo. Ob 1/2 21. uri zvečer pa se je vršil v proslavo v hotelu »Pri kroni« zabaven večer, katerega je posejalo polno Beltinčanov in okoličanov. Slavnosten govor je imel pred krasno ozaljšano sliko Nj. Veličanstva kralja Aleksandra učitelj Vojsk. Trije otroci, Vojs, Perunko Osterc in Marica Osterčeva so deklamirali ter na to položili ovetje pred kraljevo sliko. Občinstvo pa je vskljkalo visokima novoporočenema presrečen »živio«. To svečano razpoloženje pa je motila finančna kontrola, ki tega dne kljub temu, da so bili državni nameščenci v prvi vrsti poklicani v to, ni praznovala. Kdo je tega kriv ne vemo, dobro pa bi bilo, ako bi nam finančno ravnateljstvo v Mariboru pojasnilo to zadevo. Na občinstvo, med katerim je še mnogo madžaronov je uplivalo to skrajno slabo.

— **Veržejski most.** (Dopis.) Dolgo smo prosjali Prekmurci, naj nam dajo pametnih zvez, ki nas bodo vezale z ostalim ozemljem Slovenije. Končno so se nas res usmilili ter nam postavili čez Muro pri Veržeju most. Veselili smo se tega kakor otroci, saj je bila s tem izpolnjena naša dolgoletna želja. Most res že stoji in je bil svečano otvorjen. Toda mi ga kljub temu ne moremo uporabljati in smo še vedno navezani na brode. Cesta, ki pelje k mostu, je namreč tako »imenitno« in mojstrsko narejena, da niti navaden voz ne more peljati, kamoli težko obložen voz ali celo avtomobil. Meter visoko nasipano kamenje izgleda, kakor da ga je voda nanesla, ne pa kot novo zgrajena cesta. Treba bi bilo posipati jo z drobcem in povaljati, da postane trda. Dokler pa se udirajo kolesa do osi, je nerabna. Merodajne faktorje prosimo, da si te ogledajo in ukrenejo vse potrebno, da se ta nedostatek odpravi, ter da postane most res to, kar bi moral biti, zveza Prekmurja z ostalo Slovenijo.

Dopisi.

— **Iz Zrkove.** Pred par dnevi je zbolel na pljučnici naš priljubljeni župan

g. Alojz Sel. Zdravnik trdi, da bolezen ni nevarna ter da bo g. župan v doglednem času zopet okreval.

— **Brezno ob Dravi.** Na dan kraljeve poroke smo imeli tu mašo z zahvalno pesmijo in molitvijo za kralja. Po maši je zapel naš vrli moški pevski zbor iz Podvelke državno himno »Bože pravde« prav lepo. Tako smo se našim razmeram primerno skromno vendar spominjali velepomembnega zgodovinskega dneva. Pri skromni slovesnosti smo sicer pogrešali nekaternike, a računamo, da niso bili odsotni namenoma.

— **Iz Slovenjgradca** nam poročajo: Na dan kraljeve poroke se je vršil pri okr. glavarstvu v Slovenjgradu ustanovni občini zbor protituberkulozne lige za slovenjgraški politični okraj. Udeležba je bila mnogobrojna iz mnogih občin slovenjgraškega sodnega okraja, prihitali so pa tudi zastopniki iz šoštanjskega in marenberskega okraja, ter so kazali globoko razumevanje in živo zanimanje za novo ustanovljeno društvo. Predsednikom društva je bil soglasno izvoljen okrajni glavar dr. Marko Ipavie, podpredsednikom pa primarij tukajšnje javne bolnice dr. Vinko Železnikar. Tajnikom je bil izvoljen okrajni tajnik Miroslav Pleteršek, blagajnikom pa okrajni tajnik Stefan Blažič, oba iz Slovenjgradca. — Odborniki društva so: Mestni župnik Alojzij Čizek v Slovenjgradu, notar Matija Marinček, župan v Šoštanju, inž. Franjo Pahernik v Vuhredu, tovarnar Franc Pototschnig v Slovenjgradu in lekarnar Karol Rebul v Slovenjgradu. Namestniki: Župan Franc Marčič v Slovenjgradu, župan Ivan Predan v Marenbergu, živnozdravnik Peter Rihtarič v Šoštanju, Ivan Guzej, župan v St. Janžu, Ivan Areh, župan v Starem trgu. Pregledniki: Upravitelj Lovro Vavpot v Slovenjgradu, ter ravnatelj Franc Vrečko v Slovenjgradu. Predsednik društva je v svojem govoru naglašal važnost historičnega dne kraljeve poroke ter omenjal, da pričena človekoljubno novo ustanovljeno društvo svoje živahno delovanje ravno tega dne in v spomin na kraljevo poroko. Primarij dr. Vinko Železnikar je očrtal smernice, v katerih bo treba iz zdravstvenega stališča delovati proti tej pogubnosni boleznii v slovenjgraškem pol. okr., ter izjavil da je pripravljen predavati o tuberkulozi na željo občin in prebivalstva. Priglasilo se je že več ustanovnikov s pri-

o **Prevalje.** Koroško sokolsko okrožje priredi dne 18. junija okrožni zlet v Prevalje. Društva in gostje se bodo sprejeli ob 1/2 8. uri na kolodvoru. Nato je večba za nastop in ob 15 uri javna telovadba na dvorišču gostilne »Hac«. Po telovadbi se vrši veselica na istem prostoru. Vabimo vse prijatelje »Sokola«, da se v obilnem številu udeležijo te prireditve. Odbor.

— **Ruše.** (Samomor.) Tukaj je izvršil večraj 70 letni krojač Franjo Wutte samomor. Obesil se je v svoji sobi na obešalo za obleko tako, da je sedel na spodaj ležečem zaboju. Tri dni pred smrtjo je bil še prav vesel, romal od krčme do krčme, (ki jih tudi pri nas ne manjka!) ter popival in popeval. Kaj ga je nenadoma napotilo v smrt, ni znano.

— **Iz Zg. Polskave.** Na predvečer kraljeve poroke je naša šola blestela vsa razsvetljena, da se je nje sijaj videl daleč v okolici in po Pohorju. — Ker ob takih svečanostih sicer običajne cerkvene proslave s šolsko mladino ni bilo, — se je na ta način dal izraz in dokaz ljudstvu, kako je šola torišče za vzbujanje in negovanje ljubezni napram domovini in dinastiji. Glede preziranja slovesnega dogodka z gotove strani omenimo samo, da se so slišala med ljudstvom vprašanja: »kaj le to pomeni?« — ko so se slavili razni jubilejni dnevi pod habsburgovci, je bilo vse drugače; takrat so tudi zvoniki in farovži bili iluminirani, raz katerih so tudi plapolale črnožolte zastave!

— **Strnišče.** Dan kraljeve poroke smo tudi tukaj prav lepo slavili. Že v sred popoldne je plapolalo mnogo zastav raz z zelenjem okrašenih barak, dne 8. t. m. zjutraj pa je priredila polnoštevilna godba Krim. Korpusa budnico. Ob 6. uri je bila v naši cerkvi slovesna sveta maša in je v nje začetku zaigrala ista godba »Bože pravde«, na koncu pa »Lepa naša domovina«. Ob-

širna baraka je bila polna vernikov, pa tudi Rusov, zlasti višjih častnikov. Ob 10. uri so imeli Rusi cerkveno opravilo pod milim nebom, ki se ga je udeležilo tudi mnogo katolikov. Vsem tem je posebno ugajalo, da je prota v svojih molitvah tolikokrat omenjal kraljevo dvojico in kraljevino SHS. Po opravilu je imel komandant Rusov navdušen domoljuben govor v proslavo pomembnega dne, potem so kadeti defilirali. — Popoldne pa smo pokopali blagega mladeniča Pavla Bizjak, ki je umrl nagle smrti komaj 18 let star. Zaposlen je bil v pletarni. Oče ga je prišel obiskat, a našel ga je bil na mrtvaškem odru. Pogreb je bil veličasten in naj tolaži sorodnike. Bodi mu lahka zemlja slovenska, ki jo je vroče ljubil,

— **Sv. Marjeta n. Dr. p.** Za tuk. Sokola sta darovala naša rojaka g. notar Otmar Golob iz Kozjega 400 K in g. Joško Golob, učitelj na Vuzenici 200 K. Živijo posnemovalci!

— **Hoče.** (Let'na.) Ozimina je po nekaterih poljih slabo prezimila in so jo morali na posameznih podorati in jarino posejati. Na nekaterih legah pa sta se rž in pšenica prav lepo razrastla in je upanje na srednjo žetev. Trava je v rasti zaostala in to vsled dolge zime in mraza. Sedaj se je začela lepo razvijati. Nekateri so radi pomanjkanja krme že začeli s seneno košnjo. Krompir in koruza sta prišla razmeroma precej pozno v zemljo. Binkoštni dež jima je mnogo pripomogel in takoj po praznikih se je pričelo povsod z okopavanjem v. Drevje, ki je prvo cvetelo, namreč v času deža, vetra in mraza, se je osipalo in močno iztrebilo. Le pozne sorte so lepo odcvetele in se oplodile. To so pa veči noma bolj rane jablane. Hrušek bode malo. Slive se napihujejo in močno odpadajo. Marelice so še precej ostale, tako tudi orehi. Crešnje so redke in počasni dozorevajo. Sadjta torej ne bo toliko, kakor smo se ga v času cveta nadjali. Ljudem silno primanjkuje domače pi-jajče, jabolčnika in pomagajo si s hladno necukrano kavo. — Vinska trta je povsod močno nasadila, ker je les lani popolnoma dozorel. Upanje je na obilno trgatve. Pač pa so vinogradi v rasti 14 dni zaostali in če ne bo prav toplega poletja in mile jeseni, letos ne bo vina lanske in predlanske kakovosti. Da bi nam le dal Bog ugodno vreme in nas zavaroval pred točo, tedaj bomo že še za silo preklatali.

— **Slov. Bistrica.** Proslava kraljeve poroke v Slov. Bistrici se je izvršila na veličasten način. Mesto je bilo v zastavah. Nekaj nemških hišnih posestnikov si še ni nakupilo državnih zastav — imeli so pač male zastavice. Zjutraj ob 5. uri je budila meščane godba s spremstvom vojaštva in požarne brambe. Ob 8. uri je bila slavnostna maša, katere so se udeležili uradniki, vojaštvo in druge korporacije. Po maši se je občinstvo zbralo pred mestno hišo in občudovalo naše vrlo disciplinirano vojaštvo pri defiliranju. Vojaštvo je vodil in zapovedoval s posebno vnemo priljubljeni kapetan Markovič. Predpoldne in popoldne so nabirale naše narodne dame gospe Anica Pučnik, Milka Kolenc, Danica Pirkmaier in gđ. Franja Puc za Dečji dom v Mariboru. Ravno tako dekdice s prodajo cvetic. Nabralo se je okrog 15.500 K. — Vsa čast požrtvovalnim damam in deklicam. Imena darovalcev bomo objavili. Zvečer je bila bakljada, katere se je udeležilo vojaštvo, Sokoli z naraščanjem seveda z lampijoni — domača godba — požarna bramba z bakljami in nebrojna množica občin stva. Skoraj vse hiše so bile razsvetljene. Po bakljadi se je občinstvo zbralo v drevoredu na glavnem trgu kjer se je vršila ljudska veselica. Župan je imel kratek nagovor na čast kralj. slavljen-cema. S 3 kratnimi živijo klici je občinstvo navdušeno pozdravilo to lepo slavje. Nato se je razvila prosta zabava z godbo in petjem. . . . Omeniti moramo, da še nekatere hiše do danes niso nabavile državnih zastav — kar je vse-kakor žalostno. Prihodnjič objavimo imena tistih, ki imajo pač obilo denarja za druge luksuriozne stvari, ne pa za državne zastave. Ravno tako se še bomo bavili z obrtniki, ki nalašč niso imeli tako razsvetljenih oken, kakor je to potrebno ob takih prilikah. O — saj jih poznamo! — —

Slov. Bistrica. (Predpis dohodnine za leto 1921.) Davkovplačevalce slovenjebistriškega okraja izrecno opozorimo, da ležijo spiski o predpisu dohodnine za leto 1921 na občinah in pri davčnem uradu v Slov. Bistrici do inkl. 15. t. m. v vpogled. Končni rok za vložitev prizivov je 30. t. m. Iste je treba kolkovati s 5 din.

Mozirje. Naš kaplan v torek popoldne še ni vedel na večkratna vprašanja odgovor, ali se bode vršila kakšna slovesna maša ob priliki poroke našega kralja. Res lep dušni pastir. In takšnemu človeku prepuščamo stariši otroke v uk, da jih naj v narodnem in verskem duhu vzgaja. Za katoliški shod v Nazarjih pa se je na vse pretege trudil in mozirske Marijine device so pletle vence za udeležence na shodu, na katerem se je udrihalo čez narodnjake, državo in vlado. Daleč smo prišli. Škofijski ordinarijat pozivamo, da poprej ko mogoče odstrani tega kaplana ter nam pošlje kateheta, kateri bode oznanjeval božjo besedo in ljubezen do bližnjega. Vsaka sila do vremena. Sedaj je mera polna.

Razbor pri Loki. Kako se tudi hribska deca lepo zaveda vzajemne slovanške dolžnosti, vidimo na dejstvu, da je razborska enorazrednica pri Zidanmostu nabrala za gladujočo rusko mladino 306 K in odposlala potom Zidanmostskega orož. poveljstva naslovu.

Razbor pri Loki. Javljamo vam, da smo proslavili dan poroke našega narodnega heroja N. V. kralja Aleksandra s cerkvenim bogoslužjem in šolsko veselico. — Na dan 11. 6. pa smo se oddolžili kolegijalnemu čustvovanju umrlemu tovarišu Josipu Zornu v Loki s postavitvijo nagrobnega spomenika. Vznesen nagovor tovariša Velkavrha poročil je marsikatero oko. — Isti dan smo prisostvovali tudi diletantski predstavi »Treh sester« na Razborju. Igralo se je v uživiljenimi vlogami vseskoz dovršeno! Delež eden sto kron prebitka smo prejeli za uboge šolarčke Razborja.

Od sluge do maršala.

Pustolovsko življenje kitajskega generala.

Kitajski general Čang-co-liu je nemiren duh, a hraber, lokav in podjeten. Oče mu je bil revež. Sin bi moral postati veteriner. A kot mladenič je bil mobiliziran proti Japoncem. Dezertiral je in po daljšem beganju našel zavetišče v samostanu francoskih nun, Sv. Jožefa. Tam je bil pastir in sluga in se je končno dal krstiti. Po končani vojni se je pričel brigati za »spas svoje duše« in se je vrnil v rojstni kraj. Prinesel je s seboj 6 pušk, doma je našel 6 pustolovcev in vrgel se je z njimi na četovanje. Kmalu je tako zaslovel, da so se mu pridružile razne bande iz Mandžurije. Tako je postal banditski poglavar cele mandžurske pokrajine.

Minilo je 11 let. Japonci so marširali v Rusijo. Za lep denar je postal Čang-co-liu zaveznik Japoncev. Vojna je končala, Čang-co-liu je postal bogat in močan. Kitajska vlada ga ni mogla več ignorirati, dobil je čin polkovnika in tigrov red III. razreda. A tatarski maršal, ki je zapovedoval v Mukdenu, se ga je zbal in ga je dal poslati v Mongolijo.

L. 1911 je izbruhnila Kitajska revolucija. Tatarski maršal se pobuni, podkralj Liu, danes predsednik kitajske republike, pokliče Čang-co-liua, naj se vrne v Mandžurijo in potolče tatarskega maršala. A zmagala je republika. To Čang-co-liua ni motilo: dal je sekati glave v imenu — republike. Bil je imenovan generalom in je postal — tokrat uradno — gospodar Mandžurije. A on se ni poošabil, svoje nekdanje banditske sodruge je imenoval za kapetane in poročnike v redni vojski. Proglasil se je podkraljem Mandžurije in maršalom.

Pride boljševiski vpad. Čang-co-liu želi iz Pekinga 30 milijonov in vojsko, da požene boljševiske. Prišli so milijoni in vojska — a neka tajna prerokovanja, ki so mu oznanjala slab konec, so ga zadržala od vsakega koraka proti boljševiskom. Čang-co-liu spravi 30 milijonov v žep, napravi boljševisko ministrstvo in vojaški svet, zbere vojsko 300 tisoč ljudi in poskuša dalje svojo srečo.

Tokrat ni imel sreče, Wu-pej, njegov stari nasprotnik, ga z vladnimi četami potolče. Gotovo pa s tem še ni konec Čang-co-liuievih pustolovščin.

Gospodarstvo.

Zakaj je treba kositi travnike v polnem cvetu?

Pri nas gleda večina gospodarjev na to, da pridela čim več, ne pa tudi na to, da pridela čim najboljše krmo, to je krmo s čim večjo redilno vrednostjo. To pa zato, ker ne vedo, kake prednosti ima krma z visoko redilno vrednostjo. Da pa to dosežemo, moramo kositi trave v cvetju. Ko se pojavi na travah prvo cvetje, je v glavnem njihova rast pri kraju in le še iz redilnih tvarin gradijo organe za razplojevanje, z drugimi besedami: dozorevajo. Škrobove sestavine, dušične tvarine prehajajo iz stebel in listja v zrno, v semenje. Vse redilne snovi, ki prihajajo po koreninah in steblih še nadalje v rastline, se porablja povečini za plod. Vsebinsa redilnih rastlinskih snovi je vedno manjša, čim bolj zori semenje. Stanične stene v rastlinah postajajo vedno trše, drvenaste, in mi vemo, da takega sena živina nikdar ne uživa z onim užitekno kakor mlado nežno in mehko krmo, ga tudi težje prebavlja, vsled česar takšna krma prehaja neprevarjena skoz živalski organizem, pri čemur živina izgubi mnogo svoje sile. Gospodar nima nobene koristi od tega, da je dobil nekaj več sena ali otave.

Veliko večji končni hasek imamo, če krmimo živino krajši čas z manjšo količino dobrega mladega sena, nego če jo krmimo delj časa s staro krmo. Čim starejšo seno kosimo, tem manj dobimo otave. Zato je čas cveta najboljši za košnjo bodisi sena bodisi otave, ker tako dobimo krmo, ki ima največjo množino prebavnih redilnih snovi. To velja za vse trave in detelje, ki se pri nas sejejo. Zlasti ima dobro in srečno spravljena otava večjo množino beljakovine in masti nego seno in manjšo množino drvenastih, neprebavljivih sestavin.

Stare resnice — in vendar jih je treba zopet znova povedati.

Občni zbor kmetijske družbe v Mariboru.*

V nedeljo 14. maja dopoldan se je vršil na državni vinarški in sadjarski šoli v Mariboru občni zbor kmetijske družbe, ki šteje 184 članov. Udeležilo se je občenega zbora 30 članov ter 7 nečlanov. Na dnevnem redu je bilo poročilo načelnika, volitve novega odbora ter volitev 5 delegatov za glavni občni zbor kmetijske družbe v Ljubljani itd.

Iz načelnikovega poročila smo posneli, da je moral voditi posle načelnika, tajnika in blagajnika načelnik sam, da za podružnico in kmetijska predavanja ni bilo pravega zanimanja, da morda predavatelj kmetijski strokovnjaki ne uživajo pri članih podružnice in nečlanih pravih simpatij, ker so po meščansko oblečeni, da prodaja tvrdka Klanjšek v Vetrinjski ulici 40 za podružnico kmetijske potrebščine, ki jih dobi podružnica od kmetijske družbe v komisijo po ceni, določeni po podružničnem načelniku in trgovcu Klanjšeku. S čistim dobičkom se delita podružnica in Klanjšek in sicer odpada na prvo 20%, na drugega 80%. Nadalje smo slišali, da Klanjšek prodaja modro galico po lastni ceni 38 K za kg brez vsakegato bička, češ kar pa zborovalci menda niso hoteli prav verjeti. Slišali smo nadalje, da je podružnica dala učiti enega fanta tkalstva, da se je podpiralo perutnistvo ter nameravala ustanoviti živinorejska zadruga, za katero je okrajni zastop dovolil večji znesek podpore, do ustanovitve pa ni prišlo menda radi neagilnosti odbora. Pri blagajniškem poročilu, katero je podal načelnik, je bilo slišati o poldrugem milijonu prometa, ni pa se navedlo nobenih števk o dobičku ali o izgubi. Tudi se ni volilo pregledovalcev računov, pregledal pa je račune med zborovanjem en duhovnik, ki se je v to sam ponudil, poročal o rezultatu, absortorija nikdo ni zahteval, pa se o tem tudi ni glasovalo. Ta točka se je odpravila jako naglo in površno, čeravno bi blagovni promet podružnice zborovalce najbolj zanimal, ker s tem bi se med kmeti najbolj vzbudilo zanimanje za podružnico.

* Ta dopis nam je vsled neljube pomete zaostal do danes. Op. ur.

Interesantne so bile volitve podružničnega novega odbora. Pojavile ste se dve kandidatni listi, ena napredna, ena klerikalna. Pri volitvah je zmagala klerikalna kandidatna lista z dvema glasoma večine, dobila je po 15 glasov, dočim je ostala napredna kandidatna lista s 13 glasovi v manjšini. Isto razmerje glasov se je pokazalo pri volitvi delegatov za glavni občni zbor kmetijske družbe v Ljubljani.

Protokolarično se je ugotovilo, da sta dva udeleženca občenega zbora volila za cerkveno premoženje brez pooblastil, da občni zbor v smislu družbenih pravil sploh ni imel kvoruma. Ravnatelj Zmave pa je na izvolitev kot odbornik pri slučajnostih resigniral.

Burno je začelo postajati zborovanje proti koncu, ko je živinozdravnik Pirnat jako glasno branil izvolitev novega odbora brez kvoruma zbora in ko je hotel en drug zborovalec iz reakcionarnega tabora doseči, da bi si nasprotujoče si stranke podale roke. Zadnji se je smatral v to upravičenega kot nekdanji topničar pok. Avstrije, kjer ga je baje vse ubogalo. Ni uspel.

Kmetijska podružnica v Mariboru kot na sedežu bodoče oblasti je za kmetijstvo jako važnega pomena, večjega nego one izven Maribora. Zato je nujno potrebno, da dobi agilen, inicijativen, vsestransko delaven odbor, sestojč iz mlajših, vsestransko usposobljenih članov. V dosedanjem odboru je vladalo pravo mrtvilo, čemur pa se ne smemo čuditi, če pomislimo, da v odboru ni bilo niti enega kmetijskega strokovnjaka, akopram jih je samo na vinarški šoli vse polno. Ne odrekamo sedanjemu načelniku dobre volje, toda volja sama ne zadostuje, če ni strokovnega znanja.

Napredna kandidatna lista, ki žal ni prodrla, je vohovala kot načelnika kmetijsko visoko naobraženega veleposestnika iz kmčkih vrst in štiri kmetijske strokovnjake, katerim vsem je delo za kmetijski napredek vse, politika pa le postranska stvar.

Ker bo z ozirom na prej navedena dejstva moralo priti do ponovnega občenega zbora in ponovnih volitev, opozarjamo že sedaj člane podružnice, da si izvole novi podružnični odbor, ki bo popolnoma kos svoji nalogi. Kmetijska podružnica ni torišče za uganjanje politike, zato priporočamo tudi našim političnim nasprotnikom, da se v bodoče pri volitvah odločijo za najspodobnejše može, ki jih imamo, od katerih že vnaprej vemo, da bodo v prospeh našega kmetijstva vse storili.

Kmet.

g Naknadno zatrosarinenje žganja, skuhanega trošarine prosto za domačo potrebo. Kdor mora oddati izvesten del žganja, ki ga je skuhal trošarine prosto za domačo potrebo, lastniku žgalne priprave kot plačilo zato, ker mu je posodil kotel, mora po določilih točke 78. šl. 116 trošarinskega pravilnika predhodno prijaviti pri pristojnem oddelku finančne kontrole in plačati odpadajočo trošarino. Prijava se mora vložiti pisмено (na navadnem papirju). V njej je navesti, koliko litrov žganja se bo lastniku žgalne priprave oddalo. Izrecno se povdarja, da mora vložiti prijavo in plačati trošarino tisti, ki je žganje proizvedel in oddal, in ne oni, komu se je žganje oddalo. Ker se mora vložiti prijava in vplačati trošarina vnaprej, ko se še ne ve, kolika bo dejanska jakost izdelanega žganja, se vzame po odredbi generalne direkcije posrednih davkov za podlago odmere trošarine povprečna jakost tega žganja s 25%. Za vsak liter žganja ki se da lastniku žgalne priprave kot plačilo za posojilo kotla, se plača torej ne glede na dejansko alkoholnost oddanega žganja izza 1. junija 1922 po 5 din. trošarine. Za žganje, ki se je skuhalo trošarine prosto za domačo potrebo, a se potem proda, to določilo ne velja, zato se mora plačati trošarina za to žganje vedno le po dejanski jakosti.

Kako podnebje ljubi koruzo? Koruza zahteva mnogo toplote in pogosto deževje. Zahteva po toploti je pri koruzi enaka kakor pri vinski trti. Kjer dobro uspeva vinska trta, sigurno uspeva tudi koruza. Zadovoljuje se celo z nekoliko hladnejšim podnebjem, samo če ni izpostavljena spomladnim in zgodnjim jesenskim mrazom. Toplo poletje in dol-

ga lepa jesen so glavni pogoji za dober napredek koruze. Kar se tiče deževja, je povdariti, da ji preveč vlage škoduje, ker se prevlažna zemlja premalo pregreje. Koruzi treba manj vlage nego pšenici, mora pa vzdržati tudi daljšo sušo, ne da bi propadla. Nočno roso koruza izvrstno izkorišča in so po rosnih nočeh koruzna stebila vlažna, skoro kakor zalita z vodo. To je zato, ker je koruzno listje kakor lijak pripravno za zbiranje rose. Tako je mogoče, da koruza tudi v suši dalje vzdrži. Naša domovina leži v klimatsko-geografskem pasu, kjer koruza izvrstno uspeva. Izvzete so samo nezavarovane lege nad 600—800 metrov nad morjem. Tam koruza ne more več dozoreti, ker bi jo trebalo zelo pozno sejati, a zelo zgodaj jeseni trgati. Kjer koruza ne uspeva več sigurno, je bolje, da se mesto nje goji krompir, ki ravno v takih krajih najbolje uspeva in bogato rodi. V splošnem je podnebje v naši državi takšno, da je koruza ena izmed najsigurnejših naših setvin.

Kdaj je treba škropiti vinograde?

Pri škropljenju vinogradov je najvažnejše, da se vrši o pravem času. Osobito velja to o prvem in drugem škropljenju. Prvo škropljenje je treba izvršiti poprej nego okuži peronospera trto po svojem prvem poletnem semenu (trosih). Učenjaki, ki se pečajo z biologijo (življenjeslovjem) peronospere, so dognali, da gre prva okužba od zemlje potom pomladnih trosov. Prvi izdatni in topli dež v drugi polovici meseca majnika vrže klice (pomladne trose) peronospere na najspodnejše liste trte, kjer se razvijejo in razmnože tekom 10 do 12 dni. To je inkubacijska (valilna) doba peronospere v tem času. Ako pa pade proti koncu te dobe zopet dež, razvije peronospora na spodnji strani okuženih listov poletne trose in ti so še le nevarni splošni okužbi vinogradov. Predno ti poletni trosi okužijo trte, morajo biti trte proti njim zavarovane, to je škropljene s strupljeno bakreno soljo (galico, bosnopasto itd.), ki jim ne da izrasti. Kakorhitro izkale, jih strupena bakrena sol uniči. Dobro poškropljena trta je pred njimi varna, škropljenje učinkuje toraj le preventivno (zabranjevalno), ne pa kurativno (zdravilno). Letos je padel prvi izdatni dež 27. majnika. Ako bode po preteku 10 do 12 dni zopet deževalo, je pričakovati okrog 6. do 8. junija prve, poletne trose peronospere na najspodnejših listih trt, ki so vidni na spodnji strani listov v obliki rahlih belih lis. Ti trosi okužijo vse trte v vinogradu in ko pade dež, trosi izkale ter se zarastejo v notranjščino vseh zelenih trtnih delov (listov, grozdov). Do takrat mora biti trta poškropljena. Vinogradniki, poškropite tedaj vse trte vsaj do 8. junija. Le če vlada suho vreme, čakate lahko tudi dalje, a ne čez 10. junij. Drugo škropljenje sledi 14 dni za prvim, tretje tri tedne za drugim. Trikratno škropljenje zadostuje v normalnih letih popolnoma. V mokrem poletju škropimo pa v krajših presledkih štirikrat na leto.

Vinski cene v inozemstvu: V Avstriji: 6—7% na vina iz l. 1918. in 1919 po 500—600 aK, lanska po 1000—1200 aK. — V Madžarski: rdeča in bela 12—14 odstotna po 45.50—55 mK, zelenkasto-bela po 30—40 mK. — V Rumuniji: 8—9 odstotna po 5 lejev. — V Nemčiji je v vinski trgovini popolen zastoj. — V Franciji: cene stalne, tona rdečega vina 1150—1200 frankov, 7—10 odstotna vina 94—115 frankov za hl.

m Sejmsko poročilo. Na svinjski semen dne 9. t. m. se je pripeljalo 258 svinj in 1 kozo. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad K 300—550; 7—9 tednov 600—830; 3—4 mesce 1300—1400; 4—6 mesce 1500—1600; 8—10 mesce 2000—2200; 1 leto stari komad K 4000—4200; koze komad K 670.

Politični pregled.

* Dan poroke našega kralja Aleksandra z rumunsko kraljico, sedaj našo kraljico Marijo, dne 8. t. m. se je izvršil nad vse lepo in sijajno po celi državi. Vsi državljani smo občutili veliki pomen tega dne. Čutili smo, kaj pomeni za nas naša narodna vladarska hiša, ki je vzrasla iz ljudstva in katere najvišji cilj je blagostanje in

reča naroda. Čutili smo, kaj pomeni ta državo poroka vladarja-junaka, ki je vso strašno dobo vojne preživel kot priprost vojak med svojimi vojaki. Z veseljem smo čitali poročila o poročnih slavnostih, ki so bile sicer sijajne, vendar pa izvršene z vsemi našimi stari mi jugoslov. šegami. Mi Slovenci smo še posebej ponosni, da sta mladoporočena takoj po poroki šla uživati prvih dni svojega zakona v naš divni gorenjski Blod. Z veseljem smo tudi izvedeli, da je bilo eno prvih dejanj kralja po poroki, da je podaril en milijon dinarjev v kulturne in zdravstvene namene in da se je zavezal darovati znanaprej v enake namene vsako leto 300 tisoč dinarjev. Tako vidimo v svojem kralju vzor moža in vladarja, ki zna pravilno pojmovati cilje svojega življenja: srečo in blagostanje in napredek svojega naroda. Zato tudi naše slovensko ljudstvo želi mladima poročencema na našem vladarskem prestolu vso srečo iz nebes in jima kliče: Živela kralj Aleksander in kraljica Marija!

* Poročnih slavnosti v Beogradu so se udeležili zastopniki skoro vseh držav sveta. Bil je tam sin angleškega kralja, princ jorški, bil italijanski princ iz Vidma, bil rumunski kraljevski par, bil češkoslovaški min. predsednik, bil zastopnik Francije maršal Franké Deperé in bili so odlični zastopniki iz nešteti drugih držav.

* Važne politične konference so se ob priliki slavnosti v Beogradu vršile tamkaj med zunanjimi ministri male antante. Sklenjeno je bilo, da nastopi mala antanta skupno in enotno tudi na konferenci držav v Haagu.

* V narodni skupščini v Beogradu se prične v kratkem razprava o letnem proračunu za l. 1922. Razprava bo končana do konca julija. Tudi bo med tem sprejet novi volilni zakon za volitev narodne skupščine.

* Bolgarski komitaši so zadnje čase večkrat izvršili vpade v ozemlje naše države in požigali, morili in ropali. Da se temu napravi konec, je naša vlada odločno zahtevala od bolgarske vlade, da napravi na svoji meji red. Ko je končno naša vlada zagrozila, da bo sama s svojim vojaštvom napravila red, se je Bolgarska udala in privolila, da obe vladi odpošljeta na mejo skupno komisijo, ki bo razmere preiskala, da se preiščejo in kaznujejo krivci.

* Radićevski republikanci so mino lo nedeljo v Zagrebu streljali na Sokole, ki so slavili tam svojo župno slavnost. Ker hrvatski protidržavni elementi trajno delajo nemire v državi in napadajo državi zveste ljudi, je vlada sklenila, temu odločno napraviti konec. Zagrebške dogodke od minule nedelje strogo preiskati ter krivce eksemplarično kaznovati.

Nove knjige.

Fr. Milčinski, Tolovaj Mataj. Ilustriral Iv. Vavpotič. Druga izdaja 1922. Založila tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 152. Cena brošuri 12 Din., po pošti 1 Din. več.

Tolovaj Mataj in druge slovenske pravljice, ki jih je med vojno izdal Fr. Milčinski, so vzbudile tako pozornost in priljubljenost, da so bile v kratkem razprodane. Sedaj je izšel drugi natis v novi opremi. Milčinski je priznan mladinski pisatelj in zato na novo izdajo „Tolovaja Mataja“ ni treba posebej opozarjati. Knjiga se naroča pri tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Nove knjige. Ivan Lapajne: Jugoslovanski posojilničar in zadrugar. Drugi popravljeni in pomnoženi natis »Slovenskega posojilničarja«. Navod o poslovanju jugoslovenskih zadrug. 144 strani v VIII. Založil pisatelj. Tiskala br. Rumpret v Krškem. Cena 20 Din. (80 K — vezanemu iztisu) oz. 18 Din. (72 K — broširani knjigi). Knjiga se priporoča upravnikom in snovateljem raznovrstnih pridobitnih in gospodarskih zadrug. Naročila sprejema Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v p. in predsednik »Okrajne posojilnice« v Krškem.

Milnarjev Janez ali uplemenitba Teharčanov, pripoved iz srede petnajstega stoletja iz časov Celjskih grofov, je izšla v 6. natisu v založbi Gorjčar & Leskovšek v Celju. Cena knjigi 7 Din. Dobiva se v vseh knjigarnah. Dejstvo, da je knjiga doživela že 6. natis, govori dovolj za priljubljenost te ljubke domače pripovedi.

x Zakon o občini upravi. — Zakon o oblastni in srezki samoupravi. Zbirka zakonov III. snopič. V Ljubljani 1922. Založila Tiskovna zadruga. Str. 78. 10. Cena 5 Din., po pošti 35 para več. — Pravkar izišla knjižica z zgoraj ome-

njenima zakonoma, katerima je prideljana še Uredba o razdelitvi države na oblasti, bo izredne važnosti za vsakogar, ki se zanima za politično življenje. Prinaša namreč zakon, po katerem se bodo v bližnji bodočnosti vršile volitve v oblastne in srezke skupščine. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Pred sodiščem.

Kriva prisega.

56-letna najemnica Ana Kozel iz Podbrežje pri Ptujju, je bila obtožena radi hudodelstva goljuftije, storjenega s tem, da je dne 30. novembra 1921 v neki civilni zadevi pred okrajnim sodiščem v Ptujju pod prisego krivo pričala. Obsojena je bila na 4 mesece težke ječe.

Prokleti financi...

Podpreglednik finančne kontrole Karol Kebrič je dne 9. 8. imel nalog pri posestniku Francu Čehu v Gočovi, okraj Sv. Lenart v Slov. gor., popisati zalogo tobaka. To pa je Čeh tako razburilo, da je razžalil javnega uslužbenca z besedami: »Prokleti financi, nimate nič drugega k delu, kak po kočah stikati, jaz ne plačam nič, vzemite mi trafiko sebo, če ne Vam jo obesim na hrbet in Vas vržem z njo vred na cesto.« Čeh je bil obsojen radi pregreška po § 104 srb. zak. na 100 D. globe.

Župana razžalil.

Posestnik Franc Belšak v Vareji, okraj Ptuj, je dne 14. aprila čupana Rudolfa Tuška, ki mu je postal poziv k občinskemu posredovalnemu uradu, razžalil z besedami: »Ne sprejemem, no pa le daj sem, s tem si ravno dvakrat r... obrišem.« Belšak je bil obsojen na 200 Din. globe.

Drobiž.

Boj z leopardom. V Afriki se je nedavno dogodil slučaj, ki je brez primere v zgodovini lova na divje zveri. Bilo je to v Tanganjiki, pri vasi Kilosi. Ogromen leopard je tamkaj dolgo vznemirjal prebivalstvo vasi, ne da bi mu kdo mogel priti do živoga. V vasi sta se mudila dva bela loveca, major Bradstock in major Turnley, ki sta postavila leopardu zanjko tako, da sta izkopala jamo in postavila na vsako stran po eno puško, ki bi se morali takoj sprožiti, ako bi se jih leopard dotaknil. Ko se je zmračilo, sta nepričakovano počila dva strela. Neki domačin je ves zasopel pridiral k lovcema in jima povedal, da je zverina padla v jamo. Loveca sta se takoj napotila k jami. Turnley je šel naprej, 10 metrov za njim pa Bradstock. Kar skoči leopard iz jame in se zakadi v Turnleya. Kmalu sta padla oba v jamo. Ko je Bradstock prihitel svojemu tovarišu na pomoč, je videl, kako je Turnley z nadčloveško močjo držal zverino, da ji ni prišel pod zob. Bradstock je takoj pomeril, ubil leoparda s tremi strelji in ročil iz težavnega položaja svojega tovariša, ki je imel že več težkih, čeprav ne smrtonemarnih ran.

Mati z otrokom v naročju pod viakom. Pri Komarovcu na progi Opava-Svinov se je vrgla mati z detom v naročju pod vlak, ki je prišla iz Opave. Nesrečni materi je stroj odtrgal glavo, otročičku pa se ni nič žilega pripetilo. Kaj je mlado mater pripravilo do groznega dejanja, se ni moglo dognati.

— 25 milijonov frankov je izplačala rumunska vlada naši kraljici Mariji iz državne (rumunske) blagajne kot poročno darilo.

Usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptujju

»PETOVIA«

Izdeluje vsakovrstno usnje, čevlje, fine in navadne, gamaše, torbice, listnice, denarnice in drugo fino galanterijo.

Cene nizke, postrežba točna.

Jadranska banka Beograd

Delniška glavnica: Din 30,000.000.—

Rezervna glavnica: Din 15,000.000.—

PODRUZNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

32

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortland Street

New York City

Andrej Oset, Maribor, Aleksandrova cesta 57, telefon 88
Trgovina s senom, slamo, krompirjem, fižolom, drvmi, žitom in drugimi deželnimi pridelki.
Brzojavni naslov: Andrej Oset, Maribor

Proda se posestvo

8 oralov zemlje, sadonosnik in gozd. Ivan Gosar, Stari trg 71, Slovenjgradec.

37

Sprejmejo se za takojšni nastop:

- 2 natararja donašalca;
- 2 natararice donašalke
- 1 točaj obenem kuhinjski mesar;
- 1 točaj

v restavraciji na

Glavnem kolodvoru v Ljubljani.**Zenitna ponudba**

Fant, 33 let star, ima stalno službo, želi znanja s poštenim dekletom v svrhu ženitve. Resnične ponudbe pod „Nedolžne rožice“ na upravo lista. 40

Opravilna številka A 53/22/5.

POZIV

dedičem, volilojemnikom in upnikom inozemca.

Ivana Urschitz, komornica, stanujoč v Schladmingu, pristojna v Slatino, pol. okraj Ptuj, jugoslov. državljanica je umrla dne 3. aprila 1922. Sporočilo poslednje volje se je našlo v pisni oporoki z dne 3. aprila 1922. Vsi dediči, volilojemniki in upniki, ki so državljani kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev ali v tuzemstvu živeči tujci, se pozivljajo, da napovedo svoje zahteve do zapuščine najkasneje do **1. avgusta 1922** pri podpisnem sodišču. Sicer bi se smela zapuščina izročiti brez ozira na te zahteve inozemskemu oblastvu ali od tega poverjeni osebi.

Dediči, ki stanujejo v tuzemstvu, so zaprosili, da naj se zapuščina obravnava pred sodiščem kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Vnanji dediči in volilojemniki se pozivljajo, da napovedo svoje zahteve v navedenem roku ter da naznanijo, ali zahtevajo odstop inozemskemu oblastvu. Sicer se bo, ako bi inozemsko oblastvo samo ne zahtevalo odstopa, obravnavala zapuščina tu, in sicer le z dediči, ki se zglase.

Okraj. sodišče Schladming, dne 5. junija 1922.

39

35

Vi bi radi

imeli lepo obleko, perilo, kravato, nogavice, robce, čevlje, klobuk in še povrh vedno dosti denarja

za razne druge potrebščine

To dosežete le tedaj, če boste kupovali vso manufakturno blago, sukno, platno, perilo, gotove obleke za moške, ženske in otroke pri tvrdki:

J. N. Soštarič, Maribor, Aleksandr. c. 13

ker le tam je najboljšo blago, najboljša postrežba in najnižje cene. Zelezničarji in poštni uslužbenci dobijo blago tudi na obroke.

**VABILO na
SUBSKRIPCIO DELNIC****Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru.**

Redni občni zbor dne 11. aprila 1922 je sklenil zvišati delniško glavnico

od K 2,500.000 na K 3,000.000

ter pooblastil upravni svet, izdati 2.500 komadov novih delnic po 200 K nom., glasečih se na ime, pod sledečimi pogoji:

1. Starim delničarjem se pridrži pravica do nakupa ene nove delnice na pet starih po kurzu K 300.
2. Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 10 in 25 delnic.
3. Delnice participirajo na čistem dobičku družbe od 1. jul. t. l. naprej.
4. Kupnino je vplačati v gotovini pri podpisu.
5. Rok za subskripcijo delnic se prične 6. junija in traja do vštete 20. junija 1922.
6. Prijave sprejemajo podružnice Slavenske banke d. d. v Mariboru, Ljubljani, Celju, Murski Soboti in Gornji Radgoni.
7. Reparticijo delnic si pridržuje upravni svet.

V Mariboru, dne 30. majnika 1922.

36

**Upravni svet
Mariborske tiskarne d. d.
v Mariboru.**

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.**POZIV****k subskripciji novih delnic XII. emisije.**

S sklepom občnega zbora delničarjev od dne 24. aprila 1922 k temu pooblaščen upravni svet Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani je sklenil provesti zvišanje delniška glavnice

od K 50,000.000— na K 80,000.000—
z izdajo

75.000 novih delnic po K 4000.— nom.

pod sledečimi pogoji:

- 1.) Dosedanjim delničarjem pripada pravica subskribirati na podlagi 5 starih 2 novi delnici po tečaju K 650.— tel quel. Odlomki delnic se ne vpoštevajo.
- 2.) Novi delničarji morejo subskribirati delnice po tečaju K 850.— tel quel. Reparticija teh delnic je pridržana upravnemu svetu. Za nedodeljene delnice se vplačila vrnejo do 31. julija t. l.
3. Protivrednost subskribiranih delnic je vplačati takoj pri subskripciji.
4. Subskripcija se vrši od 15. do 30. junija 1922.
5. Kot subskripcijska mesta so določena:
  - a) Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani in njene podružnice v Brežicah, Celju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu in Trstu.
  - b) Hrv. Slav. zemaljska hipotekarna banka v Zagrebu.
  - c) Beogradska ujedinjena banka v Beogradu, Hotel Moskva.
  - č) Živnostenska banka, filialka na Dunaju.
  - d) Živnostenska banka v Pragi.
6. Nove delnice so deležne dobička za drugo polovico leta 1922, opremljene s polkuponom št. 22 in se izroče subskribentom proti vrnitvi začasnih potrdil do konca 1. 1922.
7. Ažijski kurzni dobiček se dodeli po pokritju izdajnih stroškov in pristojbin pokojninskemu in stavbenemu rezervnemu fondu banke.
8. Uspeh emisije je zajamčen po garančnem sindikatu.

41

V LJUBLJANI, 7. junija 1922.

Upravni svet.